

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน
วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน บทบัญญัติหลายมาตราไม่เหมาะสมกับกาลสมัย เนื่องจากเทคโนโลยีในการผลิตอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืนในปัจจุบันนี้ได้ก้าวหน้าไปมากส่งผลให้กฎหมายที่บังคับใช้มีความไม่สอดคล้อง และไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งอัตราโทษและอัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนดไว้ในกฎหมายยังไม่เหมาะสม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเพื่อให้การใช้บังคับกฎหมายเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันและความปลอดภัยต่อประชาชน

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๒.๑ บทนิยาม

(๑) “เครื่องบังคับเสียงให้เบาผิดปกติ” เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบเข้ากับ อาวุธปืนเพื่อให้การใช้อาวุธปืนมีการเก็บเสียงหรือมีเสียงเบาผิดปกติ จึงอาจทำให้ไม่มีผู้รู้ถึงการก่ออาชญากรรม ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามมิให้มีการนำไปใช้กับอาวุธปืน จึงต้องมีมาตรการควบคุมวัตถุดังกล่าวเป็นการเฉพาะ (ร่างมาตรา ๓ (เพิ่มมาตรา ๔ (๑/๑)))

(๒) “เครื่องกระสุนปืน” ในส่วนที่ให้หมายความรวมถึงตลับลูกดอกไฟฟ้า และลูกดอกไฟฟ้า นั้น เนื่องจากตลับลูกดอกไฟฟ้าและลูกดอกไฟฟ้ามีความร้ายแรงไม่แตกต่างกับ กระสุนปืน จึงต้องมีมาตรการควบคุมเช่นเดียวกับกระสุนปืน และในกรณีที่สิ่งใดมีคุณสมบัติคล้ายคลึง กันกับเครื่องกระสุนปืน เพื่อให้การควบคุมเป็นไปโดยรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ จึงได้กำหนดให้ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดเพื่อควบคุมสิ่งนั้นด้วย (ร่างมาตรา ๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ (๒)))

(๓) “ดอกไม้เพลิง” ในส่วนที่ให้ความหมายความรวมตลอดถึงบั้งไฟและตะไล นั้น เนื่องจากปัจจุบันมีการจัดแข่งขันบั้งไฟและตะไล ทำให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รวมทั้งเกิดอันตรายต่ออากาศยาน จึงต้องมีมาตรการควบคุมวัตถุดังกล่าว และในกรณีที่วัตถุอื่นใดมีสภาพคล้ายคลึงกับดอกไม้เพลิง เพื่อให้การควบคุมเป็นไปโดยรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ จึงได้กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดเพื่อควบคุมวัตถุนั้นด้วย (ร่างมาตรา ๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ (๔)))

(๔) “สิ่งเทียมอาวุธปืน” ในส่วนที่ให้ความหมายความรวมถึงวัตถุที่มีลักษณะคล้ายอาวุธปืน นั้น เพื่อให้การควบคุมเป็นไปโดยรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ จึงได้กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดประเภท ชนิด หรือขนาด เพื่อควบคุมสิ่งนั้นด้วย (ร่างมาตรา ๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ (๕)))

(๕) “มี” ตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน ต้องกำหนดให้รวมถึงการมีดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืนด้วย เนื่องจากได้กำหนดมาตรการควบคุมดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืนบางประเภทที่มีความร้ายแรง (ร่างมาตรา ๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ (๖)))

๒.๒ หน่วยงานของรัฐ

โดยที่ในปัจจุบันมีหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ จำเป็นต้องมีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด เพื่อป้องกันและรักษาทรัพย์สินอันสำคัญของรัฐ จึงจำเป็นต้องยกเว้นการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้กับหน่วยงานของรัฐดังกล่าว และการออกกฎกระทรวงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่นของรัฐ (ร่างมาตรา ๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๑) (ค)) และร่างมาตรา ๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ วรรคสอง)) รวมทั้งกรณีการพาอาวุธปืนติดตัวโดยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ จะต้องรวมถึงหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจซึ่งอยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่เพื่อการป้องกันประเทศหรือรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือรักษาทรัพย์สินอันสำคัญของรัฐ จึงจำเป็นต้องยกเว้นการขออนุญาตพาอาวุธปืนติดตัว (ร่างมาตรา ๑๐ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ ทวิ วรรคสาม (๒)))

๒.๓ ประกาศที่ออกโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยมีภารกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ จึงสมควรกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกประกาศกำหนดในเรื่องต่อไปนี้

(๑) การออกประกาศกำหนดให้วัตถุใดเป็น “เครื่องกระสุนปืน”
 (๒) การออกประกาศกำหนดให้วัตถุใดเป็น “วัตถุระเบิด”
 (๓) การออกประกาศกำหนดให้วัตถุใดเป็น “ดอกไม้เพลิง”
 (๔) การออกประกาศกำหนดให้วัตถุใดเป็น “สิ่งเทียมอาวุธปืน”
 (๕) การออกประกาศกำหนดเรื่องการจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับอาวุธปืน ที่นำมาทำเครื่องหมายประจำอาวุธปืน

(๖) การออกประกาศกำหนดดอกไม้เพลิงที่มีน้ำหนักดินปืนหรือสารระเบิด หรือคุณลักษณะของดอกไม้เพลิง ซึ่งห้ามซื้อหรือมี

(๗) การออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาต และการอนุญาต รวมทั้งระยะเวลาและพื้นที่อนุญาต เกี่ยวกับการใช้หรือจัดให้มีการใช้ซึ่งดอกไม้เพลิง ที่มีการออกประกาศตาม (๖) ข้างต้น

(๘) การออกประกาศกำหนดประเภท ชนิด ขนาด ลักษณะ ตลอดจนข้อจำกัด ของความเร็วต้นปากลำกล้อง หรือส่วนหนึ่งส่วนใดที่สำคัญของสิ่งเทียมอาวุธปืน ซึ่งห้ามทำ ซ้อม มี ใช้ สิ่ง นำเข้า หรือค้า

(๙) การออกประกาศกำหนดแบบบัตรประจำตัวนายทะเบียนท้องที่ เจ้าพนักงาน และเจ้าหน้าที่

(ร่างมาตรา ๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖))

๒.๔ การเปลี่ยนลักษณะอาวุธปืน

เนื่องจากการเปลี่ยนลักษณะอาวุธปืนมีสองลักษณะ กล่าวคือ การเปลี่ยน ลักษณะอาวุธปืนในส่วนที่เป็นสาระสำคัญที่มีผลทำให้อาวุธปืนมีความร้ายแรง และการเปลี่ยนลักษณะ อาวุธปืนเล็กๆ น้อยๆ หรือเป็นการตกแต่ง ซึ่งการเปลี่ยนลักษณะอาวุธปืนในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ ที่มีผลทำให้อาวุธปืนมีความร้ายแรง นั้น อาจส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัย ของประชาชน จึงสมควรกำหนดควบคุมการเปลี่ยนลักษณะอาวุธปืนดังกล่าว โดยกำหนดห้าม การเปลี่ยนลักษณะอาวุธปืนหากไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ เว้นแต่เป็นการเปลี่ยน ลักษณะอาวุธปืนที่ไม่ต้องขออนุญาต ทั้งนี้ การเปลี่ยนลักษณะอาวุธปืนอย่างไรจะต้องขออนุญาต หรือไม่นั้น ได้กำหนดให้มีการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดการเปลี่ยนลักษณะอาวุธปืนในส่วนที่ ไม่ต้องขออนุญาต เพื่อมิให้เป็นภาระแก่ประชาชนจนเกินสมควร และการออกกฎกระทรวง เพื่อกำหนดการเปลี่ยนลักษณะอาวุธปืนในส่วนที่ต้องขออนุญาต (ร่างมาตรา ๙ (เพิ่มมาตรา ๗/๑))

๒.๕ เครื่องบังคับเสียงให้เบาผิดปกติ

กำหนดห้ามการทำ ซ้อม มี ใช้ สิ่ง นำเข้า หรือค้าซึ่งเครื่องบังคับเสียง ให้เบาผิดปกติ ซึ่งเป็นการกำหนดห้ามโดยเด็ดขาด อันเป็นมาตรการควบคุมอย่างเคร่งครัด โดยยกเว้นเฉพาะกรณีที่เป็นราชการทหารและตำรวจซึ่งมีหรือใช้ในราชการ (ร่างมาตรา ๙ (เพิ่มมาตรา ๗/๒))

๒.๖ การทำเครื่องหมายประจำอาวุธปืน

กำหนดให้นายทะเบียนท้องที่หรือผู้ที่นายทะเบียนท้องที่มอบหมาย ทำเครื่องหมายประจำอาวุธปืนเท่านั้น เพื่อควบคุมการทำเครื่องหมายประจำอาวุธปืนให้ถูกต้อง ตามกฎหมาย และเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบควบคุมเกี่ยวกับอาวุธปืนต่อไป (ร่างมาตรา ๑๑ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐))

๒.๗ การห้ามซุกซอบ แก้ไข หรือทำขึ้นใหม่ซึ่งเครื่องหมายประจำอาวุธปืน หรือเลขหมายประจำอาวุธปืน

กำหนดห้ามผู้ใดซุกซอบ แก้ไข หรือทำขึ้นใหม่ซึ่งเครื่องหมายประจำอาวุธปืน ที่นายทะเบียนท้องที่หรือผู้ที่นายทะเบียนท้องที่มอบหมายได้ทำไว้ รวมทั้งห้ามกระทำการดังกล่าวดัง

เลขหมายประจำอาวุธปืน (Serial number) ซึ่งเป็นเลขหมายที่ติดมากับอาวุธปืนตั้งแต่ในขั้นตอนการผลิตอาวุธปืนด้วย หากนายทะเบียนท้องที่ตรวจพบว่ามี การกระทำความผิดจะต้องระงับการดำเนินการทางทะเบียนและยึดอาวุธปืนเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้อึดอาวุธปืนนั้น (ร่างมาตรา ๑๒ (เพิ่มมาตรา ๑๐/๑))

๒.๘ การจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับอาวุธปืน

กำหนดให้นายทะเบียนท้องที่จัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับอาวุธปืนส่วนบุคคลหรืออาวุธปืนสำหรับการค้า ที่นำมาทำเครื่องหมายประจำอาวุธปืน เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องทางทะเบียน การตรวจสอบอาวุธปืนที่ใช้ในการประกอบอาชญากรรมหรือประโยชน์อื่นใดในทางราชการ (ร่างมาตรา ๑๒ (เพิ่มมาตรา ๑๐/๒))

๒.๙ การกำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาต

การกำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาต เป็นการพิจารณาจากสัญชาติ อายุ ความสามารถตามกฎหมาย ที่อยู่หรือภูมิลำเนา ความประพฤติ และประวัติการกระทำความผิดในทางอาญาของบุคคล (ร่างมาตรา ๑๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓))

๒.๑๐ การออกหนังสืออนุญาตพิเศษให้กับบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล

(๑) การออกหนังสืออนุญาตพิเศษให้กับบุคคลธรรมดาเป็นกรณีที่ผู้ขออนุญาตประสงค์ให้ผู้อื่นมีและใช้อาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน สำหรับรักษาทรัพย์สินของผู้ขออนุญาตเองหรือทรัพย์สินของบุคคลภายนอกที่อยู่ในความอารักขาของผู้ขออนุญาต รวมถึงการขออนุญาตส่ง นำเข้า หรือซื้ออาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนเพื่อความประสงค์เช่นว่านั้น โดยการออกหนังสืออนุญาตพิเศษดังกล่าวต้องกระทำโดยนายทะเบียนท้องที่ที่บุคคลนั้นมีถิ่นที่อยู่ และหนังสืออนุญาตนี้นายทะเบียนจะออกให้ได้แต่โดยอนุมัติของเจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง สำหรับผู้จะรับมอบอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน นั้น ต้องเป็นผู้ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ ด้วย (ร่างมาตรา ๑๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔))

(๒) การออกหนังสืออนุญาตพิเศษให้กับนิติบุคคลเป็นกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาต ซึ่งนิติบุคคลดังกล่าวจะต้องดำเนินธุรกิจในการขนส่งเงินจำนวนมากหรือทรัพย์สินมีค่าหรือต้องรักษาทรัพย์สินของนิติบุคคลนั้น หรือทรัพย์สินซึ่งมีมูลค่าสูงของผู้อื่นที่อยู่ในความอารักขาของนิติบุคคล โดยการขออนุญาตดังกล่าวเป็นการขอให้แก่พนักงานของนิติบุคคล เพื่อมิใช่ เก็บรักษาและพาติดตัวซึ่งอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน ในการปฏิบัติหน้าที่สำหรับคุ้มครองการดำเนินธุรกิจหรือทรัพย์สินดังกล่าว รวมถึงการขออนุญาตส่ง นำเข้า หรือซื้ออาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนเพื่อความประสงค์เช่นว่านั้น โดยการออกหนังสืออนุญาตพิเศษดังกล่าวต้องกระทำโดยนายทะเบียนท้องที่ที่นิติบุคคลนั้นมีสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ และหนังสืออนุญาตพิเศษนี้นายทะเบียนจะออกให้ได้แต่โดยอนุมัติของเจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง สำหรับพนักงานของนิติบุคคลผู้จะรับมอบอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน นั้น ต้องเป็นผู้ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ ด้วย (ร่างมาตรา ๑๔ (เพิ่มมาตรา ๑๔/๑))

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาต การพักใช้หรือเพิกถอนหนังสืออนุญาตพิเศษ รวมทั้งชนิด ขนาด และการกำหนดจำนวน ตลอดจนการส่งและรับมอบ การมีและใช้ การเก็บรักษา และการพาดิตตัว เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ และการอย่างอื่นที่จำเป็นเพื่อรักษาความปลอดภัยอันเกี่ยวกับอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน ทั้งกรณีตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๔/๑ รวมถึงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของนิติบุคคล ตามมาตรา ๑๔/๑ โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อควบคุมตรวจสอบการมีและใช้อาวุธปืนของผู้ที่ได้รับมอบอาวุธปืนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อความปลอดภัยแก่ประชาชน (ร่างมาตรา ๑๕ (เพิ่มมาตรา ๑๔/๒))

๒.๑๑ เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว

กำหนดเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจออกใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจออกใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว สำหรับทั่วราชอาณาจักร

(๒) อธิบดีกรมการปกครองมีอำนาจออกใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร และเฉพาะผู้ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ประจำในเขตกรุงเทพมหานคร

(๓) ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจออกใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว สำหรับในเขตจังหวัดของตน และเฉพาะผู้ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ประจำในเขตจังหวัดนั้น

ในการขออนุญาตและการอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และกำหนดมาตรการควบคุมภายหลังการออกใบอนุญาตดังกล่าวโดยการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตนั้น รวมทั้งให้มีการประสานข้อมูลระหว่างกระทรวงมหาดไทยและสำนักงานตำรวจแห่งชาติในเรื่องการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการอนุญาต การสั่งพักใช้ หรือการเพิกถอนใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลการมีอาวุธปืนติดตัว (ร่างมาตรา ๑๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒))

๒.๑๒ การซ่อมแซมหรือเปลี่ยนลักษณะอาวุธปืน

กำหนดให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้ซ่อมแซมหรือเปลี่ยนลักษณะอาวุธปืน ต้องได้รับอนุญาตเกี่ยวกับการเปลี่ยนลักษณะอาวุธปืนก่อน และผู้ได้รับใบอนุญาตดังกล่าวจะต้องกระทำการเช่นนั้นแต่เฉพาะแก่อาวุธปืนที่มีผู้ได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้ และอาวุธปืนนั้นมีเครื่องหมายประจำอาวุธปืนถูกต้องตามใบอนุญาตเท่านั้น เพื่อให้การควบคุมการเปลี่ยนลักษณะอาวุธปืนเป็นไปอย่างถูกต้องตามลำดับขั้นตอนของกฎหมาย (ร่างมาตรา ๑๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓))

๒.๑๓ มาตรการควบคุมดอกไม้เพลิง

ดอกไม้เพลิงที่จะควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้แบ่งได้เป็นสองประเภท กล่าวคือ ประเภทที่ไม่ร้ายแรง และประเภทที่ร้ายแรง โดยมีมาตรการควบคุมสรุปได้ดังนี้

(๑) มาตรการควบคุมดอกไม้เพลิงประเภทที่ไม่ร้ายแรง กำหนดให้การขออนุญาตและการอนุญาตเกี่ยวกับการทำ สิ่ง นำเข้าหรือค้าซึ่งดอกไม้เพลิงดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗))

(๒) มาตรการควบคุมดอกไม้เพลิงประเภทที่ร้ายแรง กำหนดให้รัฐมนตรีออกประกาศกำหนดดอกไม้เพลิงที่มีน้ำหนักดินปืนหรือสารระเบิด หรือคุณลักษณะของดอกไม้เพลิง ซึ่งห้ามซื้อหรือมี เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ และกำหนดให้การขออนุญาต และการอนุญาตซื้อหรือมีดอกไม้เพลิงดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวง รวมทั้งได้แบ่งแยกการควบคุมระหว่างการซื้อหรือมีกับการใช้หรือจัดให้มีการใช้ และการขนย้ายดอกไม้เพลิงดังกล่าว โดยการนำดอกไม้เพลิงที่ได้รับอนุญาตให้ซื้อหรือมีแล้วไปใช้ หรือจัดให้มีการใช้ หรือการขนย้ายจะต้องได้รับหนังสืออนุญาต สำหรับกรณีที่เป็นการนำไปใช้ หรือจัดให้มีการใช้ การอนุญาตต้องคำนึงถึงอันตรายต่อชุมชนหรืออันตรายต่ออากาศยาน หรือการกีดขวางการเดินอากาศที่อาจเกิดขึ้นจากดอกไม้เพลิงด้วย ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข รวมทั้งระยะเวลาและพื้นที่อนุญาต ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยรัฐมนตรี จะต้องประสานงานกับกระทรวงคมนาคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการออกประกาศดังกล่าวด้วย เพื่อให้มีข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอต่อการออกประกาศนั้น ส่วนการขนย้ายดอกไม้เพลิง ที่ได้รับอนุญาตให้ซื้อหรือมีแล้วจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหนังสืออนุญาต และมีหนังสือ อนุญาตในขณะที่ขนย้ายด้วยเพื่อใช้ในการตรวจสอบต่อไป (ร่างมาตรา ๒๐ (เพิ่มมาตรา ๔๘/๑ มาตรา ๔๘/๒ และมาตรา ๔๘/๓))

นอกจากนี้ กำหนดห้ามออกใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตเกี่ยวกับ ดอกไม้เพลิงประเภทที่ร้ายแรงแก่บุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๒๖ เพื่อควบคุมการออกใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาต และกำหนดให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือ อนุญาตจะต้องปฏิบัติตามมาตรการในการควบคุมภายหลังที่ได้รับใบอนุญาตแล้ว (ร่างมาตรา ๒๐ (เพิ่มมาตรา ๔๘/๔ และมาตรา ๔๘/๕))

๒.๑๔ มาตรการควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืน

สิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้แบ่งได้เป็นสองประเภท กล่าวคือ ประเภทที่ไม่ร้ายแรง และประเภทที่ร้ายแรง โดยมีมาตรการควบคุมสรุปได้ดังนี้

(๑) มาตรการควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่ไม่ร้ายแรง กำหนดให้การ ขออนุญาตและการอนุญาตเกี่ยวกับการส่ง นำเข้า หรือค้าซึ่งสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าว ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ในกรณีที่เป็นการส่ง นำเข้า หรือค้า ซึ่งสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่ไม่ร้ายแรงนั้น จะต้องพิจารณาตามบทบัญญัติมาตรา ๕๒/๑ ซึ่งเป็นกรณีเฉพาะเสียก่อน เพื่อประโยชน์ในการควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนให้เหมาะสม และไม่เป็ นภาระแก่ประชาชนจนเกินสมควร (ร่างมาตรา ๒๑ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๒))

(๒) มาตรการควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่ร้ายแรง กำหนดให้รัฐมนตรี ออกประกาศกำหนดประเภท ชนิด ขนาด ลักษณะ ตลอดจนข้อจำกัดของความเร็วต้นปากลำกล้อง หรือส่วนหนึ่งส่วนใดที่สำคัญของสิ่งเทียมอาวุธปืน ซึ่งห้ามทำ ซื้อ มี ใช้ ส่ง นำเข้า หรือค้า เว้นแต่ได้รับ ใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ และกำหนดให้การขออนุญาตและการอนุญาตทำ ซื้อ มี ใช้ ส่ง นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๒๒ (เพิ่มมาตรา ๕๒/๑))

(๓) มาตรการเกี่ยวกับการพาสั่งเทียมอาวุธปืนติดตัวเป็นมาตรการที่นำมาใช้ควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่ไม่ร้ายแรงและประเภทที่ร้ายแรง โดยกำหนดให้การพาสั่งเทียมอาวุธปืนติดตัวเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง เนื่องจากสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นหากดูจากสภาพภายนอกแล้ว ไม่อาจแยกได้ว่าเป็นอาวุธปืนหรือสิ่งเทียมอาวุธปืนซึ่งอาจสร้างความหวาดกลัวให้กับบุคคลทั่วไปได้ และกำหนดมาตรการควบคุมภายหลังที่ได้รับใบอนุญาตแล้ว โดยกำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๕๒/๑ จะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๒๓ (เพิ่มมาตรา ๕๓/๑ และมาตรา ๕๓/๒))

(๔) กำหนดเรื่องอายุใบอนุญาตเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนให้สอดคล้องกับประเภทของการอนุญาต ดังนี้

(ก) ใบอนุญาตให้ทำ สั่ง นำเข้า หรือค้า มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันออก

(ข) ใบอนุญาตให้ซื้อ มีอายุหกเดือนนับแต่วันออก

(ค) ใบอนุญาตให้มิหรือใช้ มีอายุตลอดเวลาที่ผู้รับใบอนุญาตเป็นเจ้าของ

สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น

(ร่างมาตรา ๒๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๔))

๒.๑๕ อำนาจหน้าที่ของนายทะเบียน เจ้าพนักงาน และเจ้าหน้าที่

กำหนดให้นายทะเบียน เจ้าพนักงาน และเจ้าหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) เข้าไปสถานที่ทำการ โรงงาน หรือสถานที่เก็บ ของผู้ได้รับใบอนุญาตให้ทำ ประกอบ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะ สั่ง นำเข้า มิ หรือจำหน่ายอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง หรือสิ่งเทียมอาวุธปืนสำหรับการค้าตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ แต่หากพบการกระทำความผิดในทางอาญาระหว่างดำเนินการ ให้นายทะเบียน เจ้าพนักงาน และเจ้าหน้าที่มีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้

(๒) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มาเพื่อให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเพื่อประกอบการพิจารณา

ทั้งนี้ กำหนดให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควรในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนท้องที่ เจ้าพนักงาน หรือเจ้าหน้าที่ เพื่อให้การปฏิบัติงานของนายทะเบียนท้องที่ เจ้าพนักงาน หรือเจ้าหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว นายทะเบียนท้องที่ เจ้าพนักงาน และเจ้าหน้าที่ ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง และการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนท้องที่ เจ้าพนักงาน และเจ้าหน้าที่ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(ร่างมาตรา ๒๕ (เพิ่มหมวด ๔/๑ อำนาจหน้าที่ของนายทะเบียน เจ้าพนักงาน และเจ้าหน้าที่ มาตรา ๕๔/๑ มาตรา ๕๔/๒ และมาตรา ๕๔/๓))

๒.๑๖ การกำหนดจำนวนอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด

กำหนดให้การกำหนดจำนวนอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด ที่นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ได้นั้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อควบคุมการใช้ดุลพินิจของนายทะเบียนในการกำหนดจำนวนอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด เนื่องจากอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด เป็นทรัพย์สินที่มีอันตรายโดยสภาพ (ร่างมาตรา ๒๖ (เพิ่มมาตรา ๕๕ วรรคสอง))

๒.๑๗ การห้ามโอนดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีความร้ายแรง

กำหนดการห้ามโอนดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีความร้ายแรง เพื่อให้มีมาตรการควบคุมในลักษณะเดียวกับอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด (ร่างมาตรา ๒๗ (เพิ่มมาตรา ๕๙/๑))

๒.๑๘ การตรวจสอบอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด และดอกไม้เพลิงที่มีความร้ายแรง

กำหนดให้เงื่อนไขในการตรวจสอบอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด และดอกไม้เพลิงที่มีความร้ายแรง โดยต้องปรากฏว่า (๑) ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ซึ่งจะออกใบอนุญาตให้ไม่ได้และมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากยังคงให้ครอบครองสิ่งดังกล่าวอยู่ต่อไปอาจจะเป็นอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น หรือ (๒) มีการกระทำความผิดตามมาตรา ๗ มาตรา ๗/๑ มาตรา ๒๔ มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๘ และได้กำหนดมาตรการรองรับกรณีผู้รับใบอนุญาตเป็นคนไร้ความสามารถหรือเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ ให้ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ หรือผู้ควบคุมดูแล แล้วแต่กรณี มีหน้าที่ต้องส่งมอบอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด หรือดอกไม้เพลิงดังกล่าว ให้แก่นายทะเบียนท้องที่ ถ้าหากพบใบอนุญาตก็ให้ส่งมอบด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการตามมาตรา ๖๖ วรรคสอง รวมทั้งกำหนดการดำเนินการภายหลังการตรวจสอบของนายทะเบียนท้องที่ (ร่างมาตรา ๒๘ (เพิ่มมาตรา ๖๖/๑))

๒.๑๙ บทกำหนดโทษ

การกำหนดอัตราโทษในส่วนของอัตราโทษปรับได้คำนึงถึงสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน และอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง หรือสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ทำ มี สิ่ง หรือนำเข้าโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ให้ศาลสั่งริบไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ แล้วให้ส่งมอบอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง หรือสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ศาลสั่งริบตามพระราชบัญญัตินี้แก่กระทรวงมหาดไทยเพื่อจัดทำบัญชีควบคุมชนิด ขนาด จำนวน ตลอดจนรายละเอียดอันจำเป็น และนำไปใช้ประโยชน์ของทางราชการ หรือจัดการตามที่เห็นสมควร เว้นแต่เป็นกรณีศาลสั่งริบวัตถุที่เป็นยุทธภัณฑ์ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์ นอกจากนี้ กำหนดให้คดีเล็กน้อยโดยให้นายทะเบียนท้องที่มีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (แก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๖ บทกำหนดโทษ มาตรา ๗๒ มาตรา ๗๒ ทวิ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๓ ทวิ มาตรา ๗๔ มาตรา ๗๕ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๕

และเพิ่มมาตรา ๗๒/๑ มาตรา ๗๒/๒ มาตรา ๗๒/๓ มาตรา ๗๒/๔ มาตรา ๗๓/๑ มาตรา ๗๔/๑
มาตรา ๘๔/๑ มาตรา ๘๕/๑ มาตรา ๘๕/๒ มาตรา ๘๕/๓ มาตรา ๘๕/๔ มาตรา ๘๕/๕
และมาตรา ๘๕/๖)

๒.๒๐ อัตราค่าธรรมเนียม

กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติโดยคำนึงถึงสภาพเศรษฐกิจ
ในปัจจุบัน

๒.๒๑ บทเฉพาะกาล

กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อยกเว้นการรับโทษในช่วงที่กฎหมายฉบับใหม่
ใช้บังคับ เนื่องจากหลักการที่กำหนดในกฎหมายฉบับใหม่แตกต่างจากหลักการในกฎหมายฉบับเดิม
ซึ่งอาจกระทบกับผู้ซึ่งดำเนินการตามกฎหมายฉบับเดิมที่จะเป็นความผิดและรับโทษตามกฎหมาย
ฉบับใหม่ได้ เพื่อมิให้ผู้ซึ่งต้องได้รับผลกระทบจากหลักการของกฎหมายฉบับใหม่ดังกล่าว
จึงจำเป็นต้องยกเว้นการรับโทษในความผิดตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายฉบับใหม่ (ร่างมาตรา ๔๒
ร่างมาตรา ๔๓ ร่างมาตรา ๔๔ และร่างมาตรา ๔๕)
